

รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูง
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา*

HIGH PERFORMANCE EDUCATION QUALITY ASSURANCE OF PRIMARY
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA ADMINISTRATION MODEL

สุรินทร์ จาตเปรม

Surin Jatprem

พฤตทิพย์ พฤตทิฏกุล

Pruettipol Pruettthikul

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand

เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์

Kreangsak Suwannawat

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

Phitsanulok Provincial Education Office, Thailand

E-mail: surinjat3575@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาฯ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาฯ เป็นงานวิจัยและพัฒนา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปัญหาและความต้องการโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 379 ชุด และศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 โรงเรียน 2) ร่างรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการประชุมปฏิบัติการและตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาด้านการวิจัย การประกันคุณภาพ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาฯ จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยการสัมมนาประชาพิจารณ์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่และการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่

* Received 14 June 2020; Revised 10 October 2020; Accepted 14 October 2020

พบคือ ขาดแคลนครูและความต้องการคือครูครบชั้นเรียน และวิธีปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน คือภาวะผู้นำของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ฯ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) เงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จ คู่มือการใช้รูปแบบมีองค์ประกอบ 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 การศึกษารูปแบบ บทที่ 3 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง บทที่ 4 การจัดโครงสร้างการบริหาร และบทที่ 5 ข้อควรปฏิบัติ ทั้งนี้ผลการประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study the present problems, needs and the best practices of the model of the high - performance education quality assurance of primary school under the Office of Primary Educational Service Area and 2) form up the model of high - performance education quality assurance of primary school under the Office of Primary Educational Service Area. 3) have public hearings the model. The research was research and development and the process consisted of 1) studied the present problems, needs and the best practices of the model of the high - performance education quality assurance of primary school under the Office of Primary Educational Service Area by using the 379 questionnaires and the best practices of large, medium, and small schools by using a structured interview form. Data were analyzed by using percentage, means, standard deviation, and frequency distribution. 2) Brought about the first step data to drafting a model from the educational expert workshop and checking the model validation by connoisseurship. The last step evaluated the model by public Hearings. The result of research was the model of high - performance quality assurance of primary school under the Office of Primary Educational Service Area that consisted of seven components as follow: 1) principle of form, 2) the objectives, 3) the input features 5) the outputs, 6) the outcomes, and 7) the success conditions. The assessment of the model of the high-performance education quality assurance of the primary school in terms of the benefit is the highest average in all elements and the overview of possibility is the highest average. The assessment of the manual of

the model of the high - performance education quality assurance of the primary school in terms of the overview of possibility is the highest average and its overview benefit is the highest average.

Keywords: Administration Model, High Performance Educational Quality Assurance Administration, Primary School Under the Office of Primary Educational Service Area

บทนำ

จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของไทย โดยการประเมิน PISA ประเมินศักยภาพความพร้อมของนักเรียนเตรียมความพร้อมที่จะก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต 3 ด้าน คือ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการอ่าน และด้านคณิตศาสตร์ ในปี 2558 (รัชต์ สมนะหัต, 2560) นักเรียนไทยมีแนวโน้มได้คะแนนที่ลดลง เมื่อเทียบกับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้เกิดจากความไม่เท่าเทียมในโอกาสที่จะเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะนักเรียนในส่วนภูมิภาค ส่วนในด้านปัญหาหลักในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง สรุปความได้ดังนี้ 1) ด้านการบริการจัดได้ไม่ทั่วถึง ประสิทธิภาพต่ำ รัฐบาลไทยใช้งบประมาณการศึกษาสูง มีผู้เข้าเรียนระดับต่าง ๆ เพิ่มขึ้น แต่เด็กวัยเรียนยังได้เรียนระดับอนุบาลถึงการศึกษาบังคับ (ม. 3) ได้ไม่ทั่วถึง มีปัญหาออกกลางคันสูง ส่วนใหญ่คือเด็กวัยที่ควรได้เรียนระดับมัธยมปลาย (ทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษา) สาเหตุมาจากความยากจน 2) ด้านคุณภาพ การกระจายและคุณภาพการศึกษาที่จัดให้ประชาชนทั้งประเทศยังแตกต่างกันสูง และคุณภาพการศึกษาถัวเฉลี่ยทั้งประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เด็กเล็กวัย 3 - 5 ปี ที่ได้เรียนชั้นปฐมวัยยังคงมีสัดส่วนต่อประชากรวัยเดียวกันต่ำ (วิทยากร เชียงกุล, 2559)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นและเพื่อให้การดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รัฐได้ออกกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “การประกันคุณภาพการศึกษา” ซึ่งได้แก่ การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภท มีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษา (กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561)

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในการประเมินมาตรฐานการศึกษาในรอบที่สี่ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาได้สื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และส่งเสริมด้านศักยภาพด้านการประเมิน เพื่อให้สถานศึกษามีความรับผิดชอบโดยตรงต่อผู้ปกครองและผู้เรียนมากขึ้น การออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อสภาพปัญหาความต้องการ

ชุมชน และได้ศึกษาแนวคิดองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กล่าวถึงเกณฑ์บริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2558 ไว้ 7 มิติ คือ มิติที่ 1 การนำองค์กร ในมิตินี้ให้ความสำคัญกับผู้บริหารองค์กร มิติที่ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ มิติที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มิติที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มิติที่ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล มิติที่ 6 การจัดการกระบวนการหรือการมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการและมิติที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558) และผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ปัญหาในการดำเนินงานและความต้องการในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและความเสมอภาคในการจัดการจัดการศึกษา เพื่อนำสิ่งที่ได้ศึกษามาสร้างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และนำมาแก้ปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ทฤษฎีเชิงระบบ แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และแนวการดำเนินงานประกันคุณภาพแนวใหม่ จึงเสนอแนวคิดการวิจัย พอสังเขป ดังนี้

ศึกษารูปแบบตามแนวคิดของบาร์โดและฮาร์ทแมน ซึ่งกล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า ควรมี 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Bardo, J. W. & Hartman, J. J., 1982) ในส่วนทฤษฎีระบบได้ศึกษาแนวคิดของทิตนา แชมมณี ซึ่งกล่าวถึง ส่วนประกอบสำคัญของระบบมี 5 ส่วน ได้แก่ 1) ตัวป้อน 2) ประมวลผลคือการจัดการความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมาย 3) ผลผลิตคือผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินงาน 4) กลไกควบคุมคือวิธีการที่ใช้ในการควบคุมหรือตรวจสอบ กระบวนการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสุดท้ายข้อมูลป้อนกลับคือข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับจุดมุ่งหมายซึ่งจะเป็นข้อมูลไปสู่การปรับปรุง (ทิตนา แชมมณี , 2545)

จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยนำมาประกอบการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา

2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั้งหมด 27,922 โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั้งหมด 183 เขตพื้นที่การศึกษา รวม ประชากร 28,105 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) โดยการเปิดตารางเลขสุ่มของเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 379 หน่วย ซึ่งผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้โรงเรียนจำนวน 341 โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 38 เขตพื้นที่การศึกษา รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 379 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นตัวแทนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน ต่อหนึ่งโรงเรียน หรือหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษา

2. วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและแนวทางปฏิบัติที่ดีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมี 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพในด้านปัจจัยกระบวนการ และผลผลิต ตอนที่ 3 เป็นปัญหาในการดำเนินงาน ตอนที่ 4 เป็นความต้องการในการดำเนินงาน โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 08.00 – 1.00 ผลการ Tryout กับผู้บริหารหรือข้าราชการครูจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นระดับสูง (Reliability) เท่ากับ 0.912 การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย กลุ่มตัวอย่างละ 1 ชุด รวมแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 379 ชุด และแบบสอบถามกลับมา 346 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.29 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามแบบใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ (S.D.) ตอนที่ 3 สภาพปัญหาและ 4 ความต้องการเป็นคำถามปลายเปิดใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

1.2 ศึกษาโรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เลือกโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพในรอบที่ 3 จากการประเมินของ สมศ. อยู่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 3 โรงเรียน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะ ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก คือโรงเรียนวัดจุฬามณี สพป.พิษณุโลก เขต 1 โรงเรียนขนาดกลางคือโรงเรียนบ้านดอนโพ สพป.สุพรรณบุรี เขต 1 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คือโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก สพป.พิษณุโลก เขต 1 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structure Interview) ซึ่งพัฒนามาจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1.1 ในประเด็นที่เป็นปัญหาและความต้องในระดับสูง (ลำดับที่ 1 – 3) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - Depth Interview) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขป เช่น

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างปัญหาที่อยู่ในระดับมากแล้วนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ที่	ปัญหาที่พบมากที่สุด	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม	คิดเป็น ร้อยละ
1	ด้านปัจจัย บุคลากร บุคลากรไม่เพียงพอครูไม่ครบชั้น	28	25.23
2	บุคลากรทางการศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องงานประกันอย่างแท้จริง	26	23.42
3	ครูยังไม่ครบวิชาเอก	22	19.82

จากตารางที่ 1 ด้านปัจจัย ได้แก่ บุคลากร เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดโรงเรียนขนาดเล็ก เรียงลำดับ 1 – 3 ผู้วิจัยนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การร่างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบบันทึก ตารางวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ร่างรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อนำไปตรวจสอบต่อไป

2.2 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 9 คน การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้บริหารระดับกรม คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่จบระดับปริญญาเอก มีผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้านความเหมาะสมและความถูกต้องเชิงเนื้อหาของร่างรูปแบบ ตรวจสอบโดยใช้ Rating Scale 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D = 0.17) และ ($\bar{X} = 4.72$, S.D = 0.20) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสัมมนาประชาพิจารณ์ (Public Hearing) แหล่งข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการหรือครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีวิธีการได้มา เป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 50 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 25 คน ในเขตอำเภอบางระกำ สพป.พิษณุโลก เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นพิจารณาความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ และข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด ใช้ Rating Scale 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) อาศัยเกณฑ์การประเมินรูปแบบฯ คือ ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย และ ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติตค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ แบ่งการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลที่ปรากฏในตารางและบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละองค์ประกอบ

ที่	องค์ประกอบ	(n=346)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ปัจจัยนำเข้า (Input)	4.16	0.68	มาก
2	กระบวนการ (Process)	4.17	0.68	มาก
3	ผลผลิต (Output)	4.20	0.67	มาก
4	ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ (Success Conditions)	4.20	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย		4.18	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีสภาพในการดำเนินงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.69)

ส่วนปัญหาในการดำเนินงานที่พบมากที่สุดได้แก่ ครูไม่ครบชั้น ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา และครูไม่ครบวิชาเอก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาที่พบมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ

ที่	ปัญหาในการดำเนินงาน	จำนวน ผู้ตอบ	ร้อยละ
1	บุคลากรไม่เพียงพอครูไม่ครบชั้น	28	25.23
2	บุคลากรทางการศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องงานประกันอย่างแท้จริง	26	23.42
3	ครูยังไม่ครบวิชาเอก	22	19.82

จากตารางที่ 3 แสดงปัญหาที่พบมากที่สุดเรียงลำดับ 3 ลำดับ ในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ศึกษาสังเคราะห์จากการแสดงความคิดเห็นใน แบบสอบถาม

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการที่พบมากที่สุดเรียงลำดับ 4 ลำดับ

ที่	ความต้องการในการดำเนินงาน	จำนวน ผู้ตอบ	ร้อยละ
1	ครูครบชั้นเรียน	33	30.84
2	ครูครบวิชาเอก	29	27.10
3	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	22	20.56
4	สื่อการเรียนที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ	13	12.15

จากตารางที่ 4 แสดงความต้องการที่พบมากที่สุดเรียงลำดับ 4 ลำดับ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังเคราะห์จากการแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถาม

ในการศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง ค่อนข้างมีความพร้อมในการดำเนินประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กต้องเน้นครูมีอาชีพ มีความเสียสละ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานการศึกษาทุกด้านซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จ

ตอนที่ 2 ได้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการสำคัญของรูปแบบ (Principle of Form)

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเป็นกระบวนการบริหารที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ แนวคิดองค์กรที่สมรรถนะสูงและวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการสร้างหลักประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาและนโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (Objectives)

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. เพื่อสถานศึกษามีมาตรฐานใกล้เคียงหรือทัดเทียมกัน และให้ผู้ปกครองสามารถเลือกสถานศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเองได้เข้ารับการศึกษา

3. เพื่อให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

4. เพื่อเสริมสร้างความตระหนัก (Awareness) งานประกันคุณภาพการศึกษาให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

1. การวางแผนองค์กร ได้แก่ จัดโครงสร้างบุคลากรชัดเจน มีการวางแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ การขับเคลื่อนดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ประสานการปฏิบัติงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงานและกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบริหารข้อมูลสารสนเทศ

2. ศักยภาพบุคลากร ประกอบด้วย 3 ด้าน

2.1 ด้านความรู้ ได้แก่ บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาและการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาหลักสู่สถานศึกษาและการสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการใช้สื่อและเทคโนโลยี

2.2 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ที่สำคัญคือการสื่อสารและมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อลดความขัดแย้งเพื่อให้การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและนำมาซึ่งความสำเร็จของงาน

2.3 ด้านคุณลักษณะที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ได้แก่ มีความขยัน อดทน เป็นคุณธรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จไม่ว่างานที่ทำจะมีมาก มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเป็นกัลยาณมิตร

3. คุณภาพสื่อ วัสดุ เครื่องมือ และงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องเหมาะสมตามแผนงาน/โครงการเพื่อสนองการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

4. หลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และความต้องการของผู้เรียน

5. มาตรฐานการศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษา ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การพัฒนาบุคลากร การออกแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษา การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวการประเมินคุณภาพการศึกษา คือการประเมินในองค์รวม (Holistic) พินิจพิจารณา (Peer Review) การตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert judgment) การประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน (Evidence - Based Assessment) การบริหารข้อมูลสารสนเทศ และ การจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

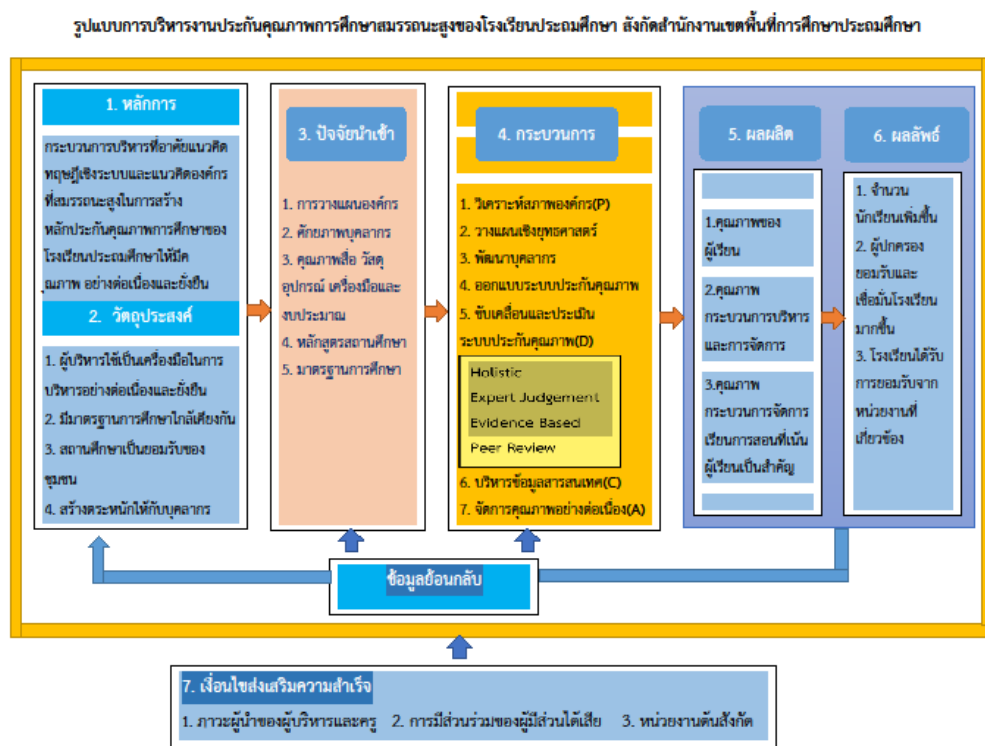
องค์ประกอบที่ 5 ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ คุณภาพการศึกษา 3 มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย คือมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 6 ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ผู้ปกครองยอมรับและเชื่อมั่นโรงเรียนมากขึ้น และ โรงเรียนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 7 ด้านเงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จ (Success Conditions) 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารและครู, 2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในทุก ๆ ด้าน และ 3) หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านวิชาการ

จากที่กล่าวมาทั้ง 7 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา สมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แสดงได้ดังภาพด้านล่างนี้

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตอนที่ 3 การวิจัยในตอนที่ 3 เป็นการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ มีผลการวิจัยซึ่งปรากฏในตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 5 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการของรูปแบบ	4.91	0.28	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.71	0.49	มากที่สุด	4.28	0.30	มาก
3. ปัจจัยนำเข้า	4.79	0.43	มากที่สุด	4.17	0.26	มาก
4. กระบวนการของรูปแบบ	4.71	0.52	มากที่สุด	4.63	0.13	มากที่สุด
5. ผลผลิต	4.83	0.39	มากที่สุด	4.05	0.31	มาก
6. ผลลัพธ์	4.69	0.52	มากที่สุด	4.12	0.25	มาก
7. เงื่อนไขความสำเร็จ	4.70	0.51	มากที่สุด	4.54	0.27	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.74	0.49	มากที่สุด	4.61	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 การประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.49 และ $\bar{X} = 4.61$, S.D = 0.50 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการวิจัยอภิปรายผลการได้ว่า สภาพการดำเนินงานตามองค์ประกอบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ และด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และ ด้านปัจจัยนำเข้า ส่วนด้านที่สรุปจากความคิดเห็นคือ ด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จซึ่งประกอบด้วยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ ปลื้มจิตต์ ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดย

ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับต่ำสุด 2) ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารการเงินอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือด้านการบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ อยู่ในอันดับต่ำสุด และ 3) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 70.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (วัชรินทร์ ปลื้มจิตต์, 2555)

การศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เกี่ยวสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีผล มีผลการวิจัยคือ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ให้ความสำคัญกับบุคลากร คุณภาพสื่อ วัสดุอุปกรณ์และการบริหารงบประมาณให้คุ้มค่า ด้านกระบวนการ (Process) ให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านผลผลิต (Output) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอยู่ในระดับดี สุดท้ายปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคภูมิ ฤกษ์เมธ ในบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอตัวแบบองค์การที่มีสมรรถนะสูง (HPO) โดยการบูรณาการ ทฤษฎีโครงสร้างตามสถานการณ์และแนวคิดด้านวัฒนธรรมมาอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การ HPO ในภาครัฐ หัวใจสำคัญของสมรรถนะอยู่ที่ความสอดคล้อง ขององค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของ สมาชิกในองค์การ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างสมรรถนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำ จะต้องสามารถสร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและผสมผสานความแตกต่างของบุคคลที่อยู่ในองค์การ รวมทั้งเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันกับพนักงานเพื่อเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้และวัฒนธรรม ที่นำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ขององค์การแบบ HPO (ภาคภูมิ ฤกษ์เมธ, 2553)

การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลคือได้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ (Principle of Form) องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ (Objectives) องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ (Process) องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต (Output) องค์ประกอบที่ 6 ผลลัพธ์ (outcomes) และ องค์ประกอบที่ 7 เงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จ

(Success Conditions) สอดคล้องกับแนวคิดของบาร์โดและฮาร์ทแมน ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบหนึ่ง จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้น ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ รูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Bardo, J. W. & Hartman, J. J., 1982)

ประการสุดท้ายผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา สมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 6 ผลลัพธ์ และการประเมินรูปแบบด้านความเป็นไปได้ ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าทุกองค์ประกอบมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน ได้เสนองานวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัย 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1.1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 1.2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 1.3) บรรยากาศสถานศึกษา 1.4) คุณภาพของครู 1.5) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 1.6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู 1.7) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 1.8) เจตคติต่อสถานศึกษา 1.9) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2) ความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 2.1) การบริหารสถานศึกษา 2.2) การบริหารและการสนับสนุน 2.3) การพัฒนาบุคลากร 2.4) การพัฒนาคุณภาพนักเรียน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 1 ชุด และเมื่อตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการตรวจสอบมีความเหมาะสมกับบริบทเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องในเชิงทฤษฎี และเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาสถานศึกษา (วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน, 2552)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบมากที่สุดคือขาดแคลนครู ความต้องการมากที่สุดคือต้องการครูครบชั้นและตรงวิชาเอกที่สอน ได้รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และเงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุดและมีผลการประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นได้อยู่ระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบกับคู่มือรูปแบบที่สร้างขึ้น ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ 2) รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบที่มีการดำเนินงานสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง และต้องดำเนินการตามรูปแบบครบทุกส่วนทุกขั้นตอนเพื่อที่จะได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้และเกิดประสิทธิภาพของรูปแบบ 3) ในการพัฒนานโยบายด้านการศึกษานักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร ในการจัดสรรบุคลากรให้สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมทั้งในด้านปริมาณและด้านคุณภาพที่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาองค์กร ซึ่งในที่นี้คือสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งได้แก่ การพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้า การพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน การพัฒนาด้านงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการและจำเป็นแก่สถานศึกษาและด้านสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมกับการใช้งาน ด้านกระบวนการ ควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ และเงื่อนไขส่งเสริมความสำเร็จซึ่งประกอบด้วยภาวะผู้นำของผู้บริหารและครู ผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานของสถานศึกษา ทุกส่วนควรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านโครงสร้างและเทคโนโลยี โดยให้ยึดคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- ทิตนา แคมมณี. (2545). วิธีการสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาการพิมพ์.
- ภาคภูมิ อุททะเมธ. (2553). องค์การที่มีสมรรถนะสูงในองค์การภาครัฐ: ตามมุมมองของทฤษฎีโครงสร้างตามสถานการณ์และแนวคิดด้านวัฒนธรรม. วารสารวิทยาการจัดการ, 27(1-2), 35 - 46.
- รัชต์ แสงมหะหมัด. (2560). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา: คุณภาพสังคมที่คนไทยมองเห็น. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, 8(1), 33 - 66.
- วัชรินทร์ ปลื้มจิตต์. (2555). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิชั่น พรินท์แอนด์มีเดีย จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- Bardo, J. W. & Hartman, J. J. (1982). Urban sociology: A systematic introduction. New York: F.E.Peacock.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.